

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ

9 Ιουλίου 2003

Υπό την προεδρία του Πρωθυπουργού Κώστα Σημίτη συνεδρίασε σήμερα στις 10.00 το πρωί το Υπουργικό Συμβούλιο με αντικείμενο τον εκσυγχρονισμό και τη διαφάνεια του πολιτικού συστήματος.

Μετά τη συνεδρίαση, που διήρκεσε 4,5 ώρες, ο Πρωθυπουργός προέβη στις ακόλουθες δηλώσεις προς τους δημοσιογράφους:

«Υπάρχουν πολλές και επαναλαμβανόμενες αιτιάσεις για την παθογένεια του πολιτικού συστήματός μας. Η συζήτηση έχει ήδη οδηγήσει σε σημαντικά βήματα για την υπέρβαση προβλημάτων. Παρ' όλα αυτά, διαπιστώνονται ελλείμματα, δυσλειτουργίες που αφήνουν μια πικρή γεύση στον πολίτη.

Επιθυμώ, πρώτα απ' όλα να κάνω μερικές διαπιστώσεις:

- Εχουμε λάβει τα χρόνια που πέρασαν μια σειρά από αποτελεσματικά μέτρα για τη διαφάνεια. Για παράδειγμα, τον έλεγχο των κρατικών προμηθειών από το Ελεγκτικό Συνέδριο.
- Εχουν επίσης ρυθμιστεί θέματα, τα οποία για χρόνια ταλαιπωρούσαν τους πολίτες. Για παράδειγμα, οι προσλήψεις στο δημόσιο με τέτοιο τρόπο τώρα, ώστε να είναι πλέον αντικειμενικές.
- Πρόσφατα, αποκτήσαμε ένα νέο Σύνταγμα. Με βάση αυτό, έγιναν νέες νομοθετικές ρυθμίσεις για εκλογικές δαπάνες, για εκλογικά κέντρα κ.ά. Δεν δόθηκε ακόμη ευκαιρία να εφαρμοσθούν όλα αυτά στην πράξη. Όταν εφαρμοσθούν στις επόμενες εκλογές, το 2004, θα αποδώσουν.

Ο πολιτικός κόσμος δεν μπορεί να αφήνει υποψίες να αιωρούνται. Από την άλλη μεριά, όμως, ο πολιτικός κόσμος δεν μπορεί να αφήνεται έρμαιο στο διασυρμό, στη συκοφαντία. Εχουμε όλοι χρέος να προασπίσουμε και τη διαφάνεια, αλλά και την τιμή του πολιτικού μας κόσμου. Να μην αφήσουμε ο καθένας που ασχολείται με τα κοινά να γίνεται βορά στις κομματικές σκοπιμότητες και σε μία στρατηγική φθοράς όσων έχουν ένδεια πολιτικών θέσεων ή όσων έχουν συγκεκριμένες οικονομικές επιδιώξεις.

Εμείς, η κυβέρνηση, προτείνουμε σήμερα μια σειρά από μέτρα, ώστε να βελτιώσουμε τη διαφάνεια και τη λειτουργία του πολιτικού συστήματος.

- ◆ Σε νόμο του 1996 καθορίζονται οι λεπτομέρειες και η εφαρμογή του πόθεν έσχες για τους πολιτικούς, δημόσιους λειτουργούς και υπαλλήλους. Η νομοθεσία αυτή επεκτάθηκε στη συνέχεια και σε μια σειρά από άλλα πρόσωπα. Από την εφαρμογή της νομοθεσίας εντοπίστηκαν, όμως, προβλήματα. Ο έλεγχος, λόγω αυτών των προβλημάτων, αποβαίνει συχνά

στην πράξη συμβατικός. Θέλουμε να γίνει ο έλεγχος από τώρα και στο εξής πιο αποτελεσματικός, πιο γρήγορος.

Εφεξής θα ισχύσει για τους δημοσίους λειτουργούς και υπαλλήλους ένας νέος τρόπος διαδικασίας. **Για όλους -και για τους δημόσιους λειτουργούς και για τους υπαλλήλους, αλλά και για τους βουλευτές- θα ισχύει η αρχή της σύγκρισης με τα στοιχεία των προηγούμενων ετών, ώστε να υπάρχει εικόνα.** Οι δειγματοληπτικοί έλεγχοι, όπου προβλέπονται, πρέπει να είναι ουσιαστικοί και να αφορούν κατηγορίες για τις οποίες η κοινή γνώμη απαιτεί έρευνα. Θα ακολουθηθεί για όλους μια πιο γρήγορη και αποτελεσματική διαδικασία.

Για να υπάρξουν απαντήσεις στα ερωτηματικά της κοινής γνώμης για το πόθεν έσχες των πολιτικών και να αντιμετωπισθεί η έρπουσα φημολογία για τη διαφθορά του πολιτικού συστήματος, **θα ελεγχθούν οι δηλώσεις όλων όσων εξελέγησαν βουλευτές από το 1990 και μετά μέχρι σήμερα.**

Η Επιτροπή Ελέγχου της Βουλής, η οποία πραγματοποιεί τους ελέγχους, θα έχει στη διάθεσή της περισσότερα μέσα και προσωπικό, ελεγκτές, για να πραγματοποιήσει το έργο αυτό το ταχύτερο δυνατόν και πάντως **νωρίτερα από τις επόμενες εκλογές.**

Πιστεύω ότι εάν αποκαταστήσουμε μια αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας του πόθεν έσχες σε όλες τις περιπτώσεις που προβλέπει ο νόμος, θα επιτύχουμε σημαντικό περιορισμό της διαφθοράς και της διαπλοκής. Αυτό ήταν το πρώτο σημείο.

- ♦ **Το δεύτερο σημείο αφορά εμάς, το ΠΑΣΟΚ.** Εμείς, όπως δείξαμε πρόσφατα, σε κάθε περίπτωση καταγγελιών ή αμφισβήτησης, επιδιώκουμε τη διαφάνεια, χωρίς τακτικές απόκρυψης, χωρίς σκοπιμότητες παραπλάνησης, αλλά με ευθύνη για μια τεκμηριωμένη διαπίστωση. Διαπίστωση που δεν καθορίζεται από κομματικές σκοπιμότητες και αντιπαλότητες. Πιστεύουμε ότι πρέπει να φύγει κάθε αμφιβολία από συγκεκριμένες δραστηριότητες κατά το παρελθόν.

Γι' αυτό αποφάσισα τη δήλωση και επαλήθευση των χρηματοπιστωτικών τοποθετήσεων κάθε βουλευτή του ΠΑΣΟΚ και των υπουργών για την περίοδο 1998 έως και 2000. Εννοείται ότι η απόφαση δεν ισχύει για όσους δεν πραγματοποίησαν τοποθετήσεις στο διάστημα αυτό.

Κάθε βουλευτής, κάθε υπουργός θα δηλώσει στον Πρόεδρο της Βουλής τα κεφάλαια που επένδυσε αυτός ή η σύζυγός του τα έτη 1998, 1999 και το 2000, καθώς και τα κέρδη ή τις ζημιές που προέκυψαν στο τέλος κάθε χρόνου. Οι δηλώσεις θα προσκομιστούν στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για την επαλήθευσή τους. Το σχετικό αποτέλεσμα της διαδικασίας θα τεθεί υπ' όψιν της Επιτροπής Ελέγχου του πόθεν έσχες. Για τυχόν περιπτώσεις συναλλαγών ιδιαίτερα μεγάλου μεριδίου συγκεκριμένων μετοχών στο σύνολο των διακινουμένων μετοχών της κάθε επιχείρησης, ο έλεγχος θα επεκταθεί

και σε περαιτέρω διερεύνηση, για να διαπιστώσουμε αν υπάρχει κάτι συγκεκριμένο, όσον αφορά τον επηρεασμό της τιμής των μετοχών. Αυτά αφορούν το ΠΑΣΟΚ.

Καλώ, όμως και τα άλλα κόμματα να παροτρύνουν τους βουλευτές τους σε αυτοέλεγχο και να ακολουθήσουν αυτή τη διαδικασία της δήλωσης προς τον Πρόεδρο της Βουλής, του ελέγχου από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και να συμβάλουν κατ' αυτό τον τρόπο (και αυτά τα άλλα κόμματα) στον τερματισμό μιας εκστρατείας δυσφήμισης του πολιτικού κόσμου.

- ♦ Ένα τρίτο σημείο, σε σχέση με τις σημερινές αποφάσεις αφορά τις δραστηριότητες των βουλευτών και άλλων πολιτικών υπευθύνων. Υπάρχει μια ρύθμιση για τα κυβερνητικά στελέχη. Η ρύθμιση αυτή απαγορεύει τις προσωπικές χρηματιστηριακές συναλλαγές, αλλά μονάχα επενδύσεις σε αμοιβαία κεφάλαια. Αυτή η ρύθμιση που ισχύει για υπουργούς και γενικούς γραμματείς επεκτείνεται στους βουλευτές, τους δημάρχους, τους νομάρχες και τα μονοπρόσωπα όργανα διοίκησης οργανισμών και επιχειρήσεων του δημόσιου τομέα. Επίσης, οι βουλευτές δεν θα μπορούν πια να είναι μέτοχοι σε εταιρίες, οι οποίες είναι υπεράκτιες (off shore) για τις δραστηριότητες εκείνες οι οποίες προβλέπονται από το νόμο γενικά σε εταιρίες υπεράκτιες (off shore).

- ♦ Ερχομαι τώρα στο επόμενο θέμα: **Αναπόσπαστο στοιχείο για την αντιμετώπιση της παθογένειας του πολιτικού συστήματος είναι η άμεση μεταρρύθμιση στον τρόπο εκλογής των βουλευτών.**

Όπως έχουν σήμερα τα πράγματα, παρά τους περιορισμούς στις πάσης φύσεως προεκλογικές δαπάνες, η συμμετοχή στις εκλογές απαιτεί μεγάλες δαπάνες δημοσιότητας. Τα ποσά που απαιτούνται ξεπερνούν, προφανώς, τις δυνατότητες των μικρών και μεσαίων εισοδημάτων. Λειτουργούν αποτρεπτικά για τη συμμετοχή νέων υποψηφίων στις εκλογές και για την ανανέωση του πολιτικού προσωπικού που είναι ιδιαίτερα σημαντική.

Στις μεγάλες εκλογικές περιφέρειες, όπως για παράδειγμα στη Β' περιφέρεια Αθηνών ή την Α' περιφέρεια Θεσσαλονίκης ή την Α' Αθηνών, τα προβλήματα είναι ακόμη πιο οξυμένα. Η άμεση επικοινωνία με τους πολίτες είναι πιο δυσχερής, είναι και ανέφικτη, θα έλεγα.

Αποτέλεσμα: Η ανάγκη των πολιτικών για συνεχή δημοσιότητα. Οι συνεχόμενες δαπάνες, οι δαπάνες, λόγω αυτής της δημοσιότητας, εκτρέφουν τις διαδικασίες διαπλοκής. Χρηματοδότες και ΜΜΕ μπορούν έτσι να καταστούν μηχανισμοί χειραγώγησης των υποψηφίων και εν τέλει να χειραγωγούν το πολιτικό σύστημα. Είναι κάτι το οποίο δεν πρέπει να γίνεται.

Οι συνθήκες έχουν ωριμάσει από καιρό. Ολοι οφείλουμε να ανταποκριθούμε στην πρόκληση με δημιουργικό πνεύμα. Να αναζητήσουμε ένα εκλογικό σύστημα που θα συμβάλλει στην ανανέωση του πολιτικού συστήματος. Ένα σύστημα που θα συμβάλλει και θα αναβαθμίσει ουσιαστικά την ποιότητα της δημοκρατίας μας:

- ⇒ Να γίνει πιο αυθεντική, πιο αξιόπιστη η σχέση ανάμεσα στον πολίτη και την πολιτική.
- ⇒ Να γίνει πιο διαφανής η διαδικασία αντιπροσώπευσης, η πολιτική δράση και λειτουργία.
- ⇒ Να διευρυνθεί η αυτονομία της πολιτικής διαδικασίας και να εξαλειφθεί ο επηρεασμός της από τα κάθε λογής συμφέροντα.

Εχουμε χρέος να εγκαινιάσουμε μια νέα εποχή για την πολιτική.

Τρεις είναι οι αρχές που οφείλουν να προσδιορίζουν το εκλογικό σύστημα:

- α.** Το εκλογικό σύστημα πρέπει να εξασφαλίζει **κυβερνητική σταθερότητα.**
- β.** Το εκλογικό σύστημα πρέπει να εγγυάται τη **γνήσια αντιπροσώπευση των πολιτών.**
- γ.** Η **διαφάνεια** πρέπει να αποτελεί **θεμέλιο για τη διεξαγωγή του εκλογικού αγώνα**, αλλά και γενικότερα η διαφάνεια είναι απαραίτητη για την **εύρυθμη λειτουργία του πολιτικού συστήματος.**

Αναλαμβάνουμε σήμερα την πρωτοβουλία να ανοίξουμε το δημόσιο διάλογο για το εκλογικό σύστημα. Ένα διάλογο που αποτελεί υπόθεση της ίδιας της κοινωνίας, των κομμάτων, των φορέων, των πολιτών. Το εκλογικό σύστημα τους αφορά όλους και πρέπει να καταθέσουν τις γνώμες τους.

Το ΠΑΣΟΚ, τις επόμενες μέρες, θα προτείνει τις κατευθύνσεις και τις θέσεις του για την αναμόρφωση του εκλογικού συστήματος:

- Κατευθύνσεις και θέσεις που σε πείσμα των όσων γράφονται και λέγονται αβασάνιστα, δεν θα παίζουν με ποσοστά, συγκυριακούς συσχετισμούς, μικροκομματικούς υπολογισμούς, ανομολόγητες προθέσεις.
- Κατευθύνσεις και θέσεις που θέλουν να εξασφαλίσουν την ποιότητα της δημοκρατίας.
- Κατευθύνσεις και θέσεις που εκφράζουν τις ανάγκες της χώρας μας, τις ανάγκες μιας δημοκρατίας, την οποία όλοι οι πολίτες αποδέχονται, αναγνωρίζουν και σέβονται.

Ελπίζω στη θετική ανταπόκριση των πολιτικών κομμάτων.

Ελπίζω στη θετική ανταπόκριση σε έναν υπεύθυνο διάλογο. Ένα διάλογο που σήμερα είναι περισσότερο αναγκαίος από ποτέ.

Σας ευχαριστώ».